

Control prin învățare

Master ICAF, An 1 Sem 2

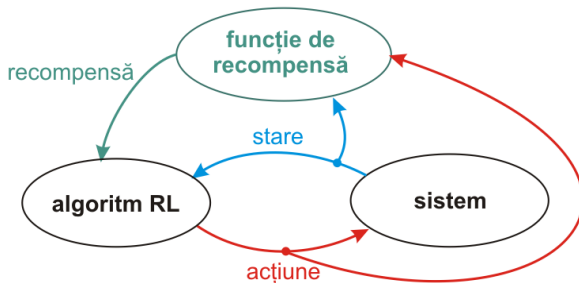
Lucian Bușoniu, Ștefan Pîrje

Partea II

Soluția optimală. Programarea dinamică

Recap: Principiul RL

- Interacțiune cu un sistem prin **stări** și **acțiuni**
- Feedback despre performanță sub forma **recompensei**
- Inspirată din învățarea umană și animală

Recap: Elemente RL

- Măsoară **starea** x
- Aplică **acțiunea** u
cf. **legii de control** $u = h(x)$
- Atinge o **nouă stare** x'
cf. **funcției de tranziție** $x' = f(x, u)$, sau $x' \approx \tilde{f}(x, u, \cdot)$
- Primește **recompensă** $r =$ calitatea tranziției
cf. **funcției de recompensă** $r = \rho(x, u)$, sau $r = \tilde{\rho}(x, u, x')$

Partea II în plan

- Problema de învățare prin recompensă
- **Soluția optimală**
- **Programarea dinamică exactă**
- Învățarea prin recompensă exactă
- Tehnici de aproximare
- Programarea dinamică cu aproximare
- Învățarea prin recompensă cu aproximare
- Rețele neurale profunde
- Învățarea prin recompensă cu rețele neurale profunde

Conținut

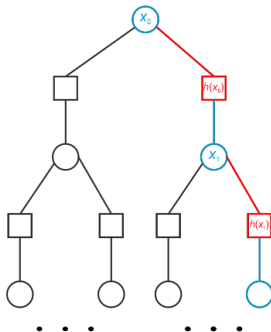
- 1 Soluția optimală – cazul determinist
- 2 Programarea dinamică – cazul determinist
- 3 Analiza algoritmilor de programare dinamică
- 4 Relația cu disciplina de Control Optimal
- 5 Soluția optimală – cazul stochastic
- 6 Programarea dinamică – cazul stochastic

- 1 Soluția optimală – cazul determinist
- 2 Programarea dinamică – cazul determinist
- 3 Analiza algoritmilor de programare dinamică
- 4 Relația cu disciplina de Control Optimal
- 5 Soluția optimală – cazul stochastic
- 6 Programarea dinamică – cazul stochastic

Recapitulare obiectiv și funcția V

Găsirea legii de control optime h^* care, din orice x_0 , maximizează returnul

$$R^h(x_0) := \sum_{k=0}^{\infty} \gamma^k r_{k+1} = \sum_{k=0}^{\infty} \gamma^k \rho(x_k, h(x_k))$$

$R^h(x) =: V^h(x)$, numită funcția V (de valoare); recompensa acumulată pe termen lung urmând h din x_0

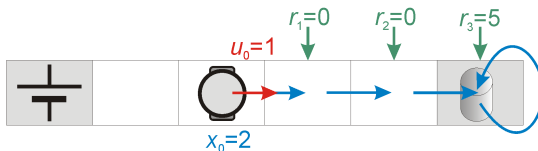
Funcția Q

Funcția Q a unei legi de control h
măsoară calitatea perechilor stare-acțiune:

$$Q^h(x_0, u_0) := \rho(x_0, u_0) + \gamma R^h(x_1) = \rho(x_0, u_0) + \gamma V^h(x_1)$$

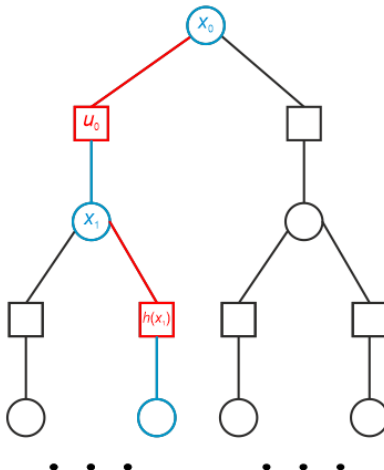
(returnul obținut efectuând u_0 în x_0 și apoi urmărind h)

- Observăm că $V^h(x) = Q^h(x, h(x))$
- Funcția Q lasă liberă alegerea primei acțiuni u_0 ;
restul acțiunilor sunt alese cu h :

Ilustrație a valorii Q

$$Q^h(x_0, u_0) := \rho(x_0, u_0) + \gamma R^h(x_1)$$

Funcții V și funcții Q

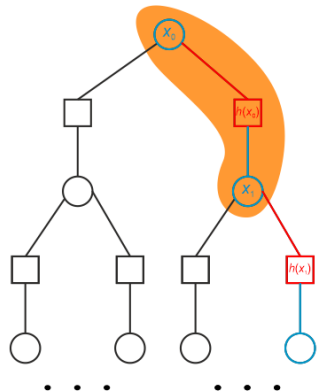
- În acest capitol, matematica este întâi dezvoltată folosind funcții V, apoi folosind funcții Q
- Pentru simplitate, anumite metode și exemple sunt date doar pentru funcții Q
- În restul disciplinei, vom prefera funcțiile Q, deoarece sunt mai ușor de folosit pentru a alege acțiuni

Ecuatia Bellman pentru V^h

- Expandăm funcția V un pas înainte:

$$\begin{aligned} V^h(x_0) &= \sum_{k=0}^{\infty} \gamma^k \rho(x_k, h(x_k)) \\ &= \rho(x_0, h(x_0)) + \gamma V^h(x_1) \end{aligned}$$

Reamintim: $x_1 = f(x_0, u_0)$

⇒ **Ecuatia Bellman pentru V^h**

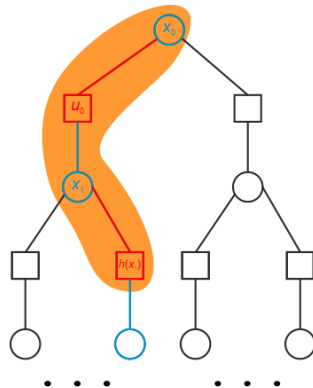
$$V^h(x) = \rho(x, h(x)) + \gamma V^h(f(x, h(x)))$$

Ecuția Bellman pentru Q^h

- Expandăm funcția Q un pas înainte:

$$\begin{aligned} Q^h(x_0, u_0) &= \rho(x_0, u_0) + \gamma R^h(x_1) \\ &= \rho(x_0, u_0) + \\ &\quad \gamma[\rho(x_1, h(x_1)) + \gamma R^h(x_2)] \\ &= \rho(x_0, u_0) + \gamma Q^h(x_1, h(x_1)) \end{aligned}$$

și deoarece, ca și mai sus,
 $x_1 = f(x_0, u_0)$

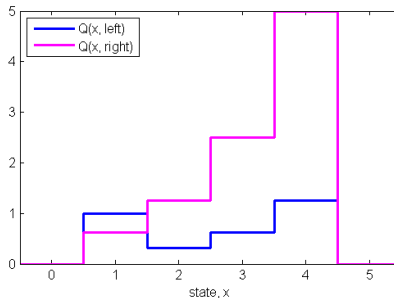
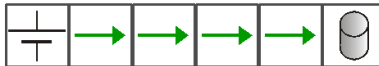
⇒ Ecuția Bellman pentru Q^h

$$Q^h(x, u) = \rho(x, u) + \gamma Q^h(f(x, u), h(f(x, u)))$$

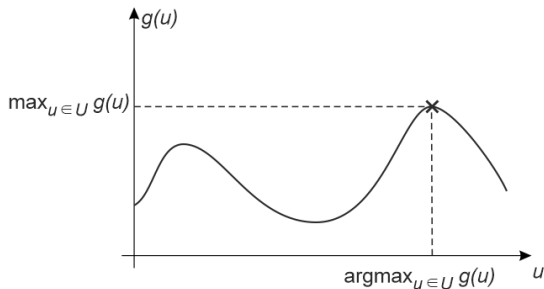
Robot menajer: Exemplu de funcție Q

Factor de discount $\gamma = 0.5$

Legea de control $h(x) = 1$, permanent la dreapta

Notăție pentru maximizare

Observații:

- argmax poate fi un set cu mai multe valori
- Vom omite setul ($\text{ex. } \in U$) în care variază argumentul când este evident din context

Soluția optimală

- Funcțiile V și Q optimale:**

$$V^*(x) := \max_{h \in H} V^h(x), \forall x \in X$$

$$Q^*(x, u) := \max_{h \in H} Q^h(x, u), \forall x \in X, u \in U$$

unde H este setul tuturor legilor de control h

- Orice **lege de control greedy** în V^* sau Q^* :

$$h^*(x) \in \arg \max_u \underbrace{[\rho(x, u) + \gamma V^*(f(x, u))]}_{Q^*(x, u)}$$

$$h^*(x) \in \arg \max_u Q^*(x, u)$$

este optimală (obține returnuri maxime)

Soluția optimală: Observații

Observații:

- Legea de control optimală este mai ușor de calculat folosind Q^* decât V^* ! (fără model)
- $V^*(x) = \max_u Q^*(x, u)$

Ecuția de optimalitate Bellman pentru V^*

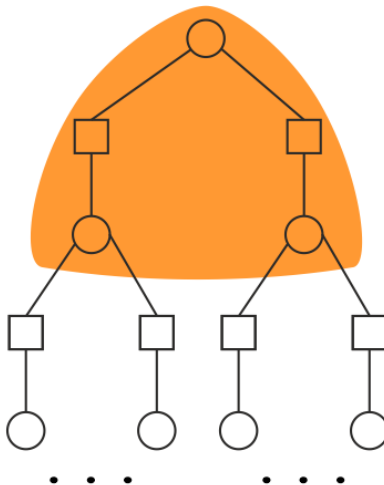
$$\begin{aligned}
 V^*(x_0) &= \max_h V^h(x_0) \\
 &= \max_{u_0, u_1, \dots} [\rho(x_0, u_0) + \gamma \rho(x_1, u_1) + \gamma^2 \rho(x_2, u_2) + \dots] \\
 &= \max_{u_0} \left[\rho(x_0, u_0) + \gamma \max_{u_1, u_2, \dots} [\rho(x_1, u_1) + \gamma \rho(x_2, u_2) + \dots] \right] \\
 &= \max_{u_0} [\rho(x_0, u_0) + \gamma V^*(x_1)]
 \end{aligned}$$

și deoarece $x_1 = f(x_0, u_0)$

⇒ **ecuația de optimalitate Bellman** pentru V^*

$$V^*(x) = \max_u [\rho(x, u) + \gamma V^*(f(x, u))]$$

Ecuția de optimalitate Bellman pentru V^* : ilustrație

Ecuatia de optimalitate Bellman pentru Q^*

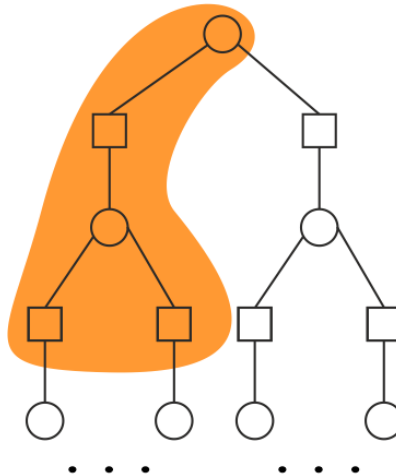
$$\begin{aligned}
 Q^*(x_0, u_0) &= \max_h Q^h(x_0, u_0) \\
 &= \max_{u_1, u_2, \dots} [\rho(x_0, u_0) + \gamma \rho(x_1, u_1) + \gamma^2 \rho(x_2, u_2) + \dots] \\
 &= \rho(x_0, u_0) + \gamma \max_{u_1, u_2, \dots} [\rho(x_1, u_1) + \gamma \rho(x_2, u_2) + \dots] \\
 &= \rho(x_0, u_0) + \gamma \max_{u_1} \left\{ \rho(x_1, u_1) + \gamma \max_{u_2, \dots} [\rho(x_2, u_2) + \dots] \right\} \\
 &= \rho(x_0, u_0) + \gamma \max_{u_1} Q^*(x_1, u_1)
 \end{aligned}$$

și deoarece $x_1 = f(x_0, u_0)$

⇒ **ecuația de optimalitate Bellman** pentru Q^*

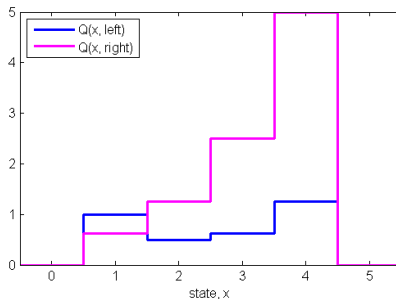
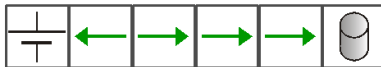
$$Q^*(x, u) = \rho(x, u) + \gamma \max_{u'} Q^*(f(x, u), u')$$

Ecuția de optimalitate Bellman pentru Q^* : ilustrație

Robot menajer: Funcția Q optimă

Factor de discount $\gamma = 0.5$

Checklist

	ec. Bellman	iter. pe valoare	iter. h
determinist	V ☒ / Q ☒	V ☐ / Q ☐	Q ☐
stochastic	V ☐ / Q ☐	V ☐ / Q ☐	Q ☐

- 1 Soluția optimală – cazul determinist
- 2 **Programarea dinamică – cazul determinist**
 - Iterația pe valoare
 - Iterația pe legea de control
- 3 Analiza algoritmilor de programare dinamică
- 4 Relația cu disciplina de Control Optimal
- 5 Soluția optimală – cazul stohastic
- 6 Programarea dinamică – cazul stohastic

Urmează:

Algoritmi pentru a găsi soluția optimală

În această parte: Algoritmi de programare dinamică

- 1 Iterația pe valoare
- 2 Iterația pe legea de control

Progamarea dinamică în gama de algoritmi

După utilizarea unui model:

- **Bazat pe model:** f, ρ cunoscute
- **Fără model:** doar date (**învățarea prin recompensă**)

După nivelul de interacțiune:

- **Offline:** algoritmul rulează în avans
- **Online:** algoritmul controlează direct sistemul

Exact vs. cu aproximare:

- **Exact:** x, u număr mic de valori discrete
- **Cu aproximare:** x, u continue (sau multe valori discrete)

Iterația pe valoare: șablon

Iterația pe valoare

- 1: găsește funcția V optimală V^* sau funcția Q optimală Q^*
- 2: găsește h^* , greedy în V^* sau Q^*

Iterația V

- Transformă ecuația de optimalitate Bellman pentru V^* :

$$V^*(x) = \max_u [\rho(x, u) + \gamma V^*(f(x, u))]$$

într-o **actualizare iterativă**:

Iterația V

inițializează V_0 arbitrar (de ex. $V_0(x) = 0 \forall x$)

repeat la fiecare iterație ℓ

for all x **do**

$$V_{\ell+1}(x) = \max_u [\rho(x, u) + \gamma V_{\ell}(f(x, u))]$$

end for

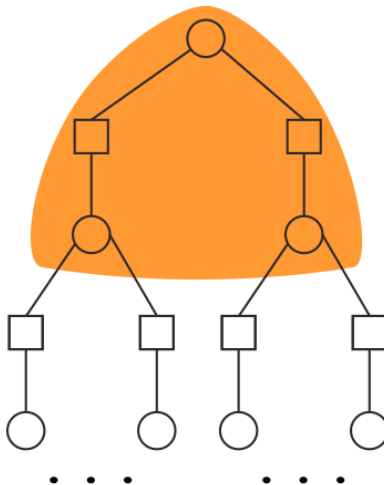
until convergență la V^*

odată ce V^* este disponibilă:

$$h^*(x) = \arg \max_u [\rho(x, u) + \gamma V^*(f(x, u))]$$

Iterația V: ilustrație

Iterația Q

- Transformă ecuația de optimalitate Bellman pentru Q^* :

$$Q^*(x, u) = \rho(x, u) + \gamma \max_{u'} Q^*(f(x, u), u')$$

într-o **actualizare iterativă**:

Iterația Q

inițializează Q_0 arbitrar (de ex. $Q_0(x, u) = 0 \forall x, u$)

repeat la fiecare iterație ℓ

for all x, u **do**

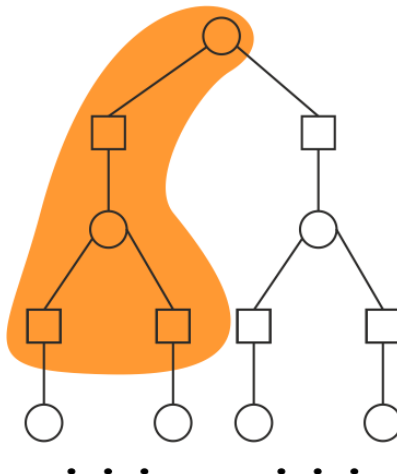
$$Q_{\ell+1}(x, u) \leftarrow \rho(x, u) + \gamma \max_{u'} Q_{\ell}(f(x, u), u')$$

end for

until convergență la Q^*

odată ce Q^* este disponibilă: $h^*(x) = \arg \max_u Q^*(x, u)$

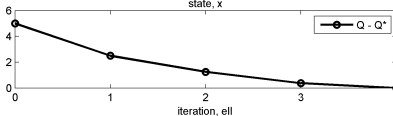
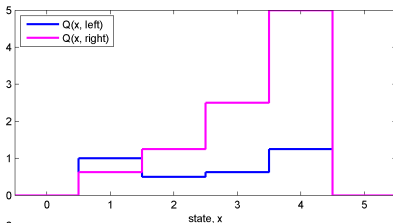
Iterația Q: ilustrație

Robot menajer: iterația Q, demo

Factor de discount: $\gamma = 0.5$

Q-iteration, ell=4

Robot menajer: iterația Q

$$Q_{\ell+1}(x, u) \leftarrow \rho(x, u) + \gamma \max_{u'} Q_{\ell}(f(x, u), u')$$

	$x = 0$	$x = 1$	$x = 2$	$x = 3$	$x = 4$	$x = 5$
Q_0	0 ; 0	0 ; 0	0 ; 0	0 ; 0	0 ; 0	0 ; 0
Q_1	0 ; 0	1 ; 0	0 ; 0	0 ; 0	0 ; 5	0 ; 0
Q_2	0 ; 0	1 ; 0	0.5 ; 0	0 ; 2.5	0 ; 5	0 ; 0
Q_3	0 ; 0	1 ; 0.25	0.5 ; 1.25	0.25 ; 2.5	1.25 ; 5	0 ; 0
Q_4	0 ; 0	1 ; 0.625	0.5 ; 1.25	0.625 ; 2.5	1.25 ; 5	0 ; 0
Q_5	0 ; 0	1 ; 0.625	0.5 ; 1.25	0.625 ; 2.5	1.25 ; 5	0 ; 0
h^*	*	-1	1	1	1	*

$$h^*(x) = \arg \max_u Q^*(x, u)$$

Checklist

	ec. Bellman	iter. pe valoare	iter. h
determinist	V ☒ / Q ☒	V ☒ / Q ☒	Q ☐
stochastic	V ☐ / Q ☐	V ☐ / Q ☐	Q ☐

Iterația pe legea de control: șablon

Iterația pe legea de control

inițializează legea de control h_0

repeat la fiecare iterație ℓ

1: **evaluarea legii de control**: găsește V^{h_ℓ} sau Q^{h_ℓ}

2: **îmbunătățirea legii de control**:

găsește $h_{\ell+1}(x)$ greedy în V^{h_ℓ} sau Q^{h_ℓ}

until convergență la h^*

Evaluarea legii de control cu funcții Q

Similar cu iterația Q:

- Transformă ecuația Bellman pentru Q^h :

$$Q^h(x, u) = \rho(x, u) + \gamma Q^h(f(x, u), h(f(x, u)))$$

într-o actualizare iterativă:

Evaluarea legii de control cu funcții Q

inițializează Q_0 arbitrar

repeat la fiecare iterație τ

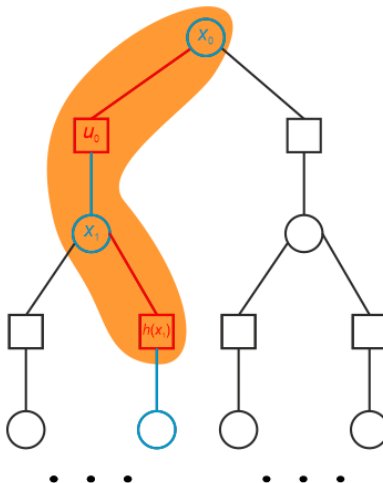
for all x, u **do**

$$Q_{\tau+1}(x, u) \leftarrow \rho(x, u) + \gamma Q_{\tau}(f(x, u), h(f(x, u)))$$

end for

until convergență la Q^h

Evaluarea legii de control cu funcții Q: ilustrație

Iterația pe legea de control cu funcții Q

Iterația pe legea de control cu funcții Q

inițializează arbitrar legea de control h_0

repeat la fiecare iterație ℓ

1: **evaluarea legii de control:**

inițializează Q_0 arbitrar

repeat la fiecare iterație τ

for all x, u **do**

$$Q_{\tau+1}(x, u) \leftarrow \rho(x, u) + \gamma Q_{\tau}(f(x, u), h(f(x, u)))$$

end for

until convergență la Q^h

2: **îmbunătățirea legii de control:**

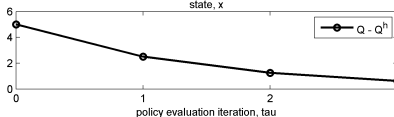
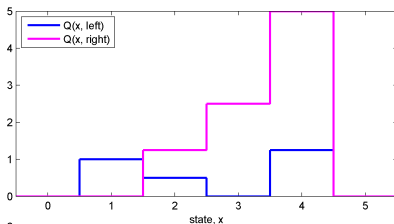
$$h_{\ell+1}(x) \leftarrow \arg \max_u Q^{h_{\ell}}(x, u)$$

until convergență la h^*

Robot menajer: iterația pe legea de control, demo

Legea inițială de control: permanent la stânga

Policy evaluation, $\tau=3$ (at policy iteration $\text{ell}=4$)

Robot menajer: iterația pe legea de control

$$Q_{\tau+1}(x, u) \leftarrow \rho(x, u) + \gamma Q_{\tau}(f(x, u), h(f(x, u)))$$

$$h_{\ell+1}(x) \leftarrow \arg \max_u Q^{h_{\ell}}(x, u)$$

	$x = 0$	$x = 1$	$x = 2$	$x = 3$	$x = 4$	$x = 5$
h_0	*	-1	-1	-1	-1	*
Q_0	0; 0	0; 0	0; 0	0; 0	0; 0	0; 0
Q_1	0; 0	1; 0	0; 0	0; 0	0; 5	0; 0
Q_2	0; 0	1; 0	0.5; 0	0; 0	0; 5	0; 0
Q_3	0; 0	1; 0.25	0.5; 0	0.25; 0	0; 5	0; 0
Q_4	0; 0	1; 0.25	0.5; 0.125	0.25; 0	0.125; 5	0; 0
Q_5	0; 0	1; 0.25	0.5; 0.125	0.25; 0.0625	0.125; 5	0; 0
Q_6	0; 0	1; 0.25	0.5; 0.125	0.25; 0.0625	0.125; 5	0; 0
h_1	*	-1	-1	-1	1	*

...algoritmul continuă...

Robot menajer: iterația pe legea de control (cont.)

	$x = 0$	$x = 1$	$x = 2$	$x = 3$	$x = 4$	$x = 5$
h_1	*	-1	-1	-1	1	*
Q_0	0; 0	0; 0	0; 0	0; 0	0; 0	0; 0
...	...	...	...	...	...	...
Q_5	0; 0	1; 0.25	0.5; 0.125	0.25; 2.5	0.125; 5	0; 0
h_2	*	-1	-1	1	1	*
Q_0	0; 0	0; 0	0; 0	0; 0	0; 0	0; 0
...	...	...	...	...	...	...
Q_4	0; 0	1; 0.25	0.5; 1.25	0.25; 2.5	1.25; 5	0; 0
h_3	*	-1	1	1	1	*
Q_0	0; 0	0; 0	0; 0	0; 0	0; 0	0; 0
...	...	...	...	...	...	...
Q_5	0; 0	1; 0.625	0.5; 1.25	0.625; 2.5	1.25; 5	0; 0
h_4	*	-1	1	1	1	*

Checklist

	ec. Bellman	iter. pe valoare	iter. h
determinist	V ☒ / Q ☒	V ☒ / Q ☒	Q ☒
stochastic	V ☐ / Q ☐	V ☐ / Q ☐	Q ☐

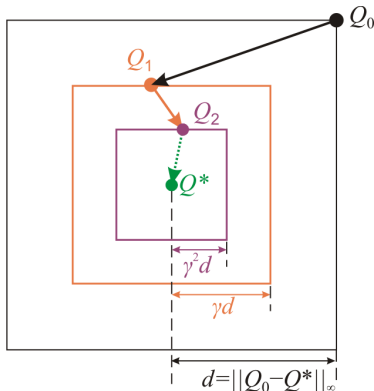
- 1 Soluția optimală – cazul determinist
- 2 Programarea dinamică – cazul determinist
- 3 **Analiza algoritmilor de programare dinamică**
 - Iterația pe valoare
 - Iterația pe legea de control
 - Comparatie
- 4 Relația cu disciplina de Control Optimal
- 5 Soluția optimală – cazul stochastic
- 6 Programarea dinamică – cazul stochastic

Convergența iterației Q

- Fiecare iterație este o contracție cu factor γ :

$$\|Q_{l+1} - Q^*\|_{\infty} \leq \gamma \|Q_l - Q^*\|_{\infty}$$

⇒ iterația Q **converge monoton** la Q^* ,
cu rata de convergență $\gamma \Rightarrow \gamma$ ajută convergența

Criteriu de oprire

- Convergența la Q^* garantată la limită, când $\ell \rightarrow \infty$
- În practică, algoritmul poate fi oprit când:

$$\|Q_{\ell+1} - Q_{\ell}\|_{\infty} \leq \varepsilon_{\text{qiter}}$$

Convergența iterației pe legea de control

Componenta de evaluare – ca și iterația Q:

- Iterația de evaluare este o contracție cu factorul γ
- ⇒ **converge monoton** la Q^h , cu rata de convergență γ

Algoritmul complet:

- Legea de control este fie îmbunătățită, fie deja optimală
 - Dar numărul maxim de îmbunătățiri este finit! ($|U|^{|X|}$)
- ⇒ **converge** la h^* într-un număr finit de iterații

Criterii de oprire

În practică:

- Evaluarea legii de control poate fi oprită când:

$$\|Q_{\tau+1} - Q_{\tau}\| \leq \varepsilon_{\text{peval}}$$

- Algoritmul complet poate fi oprit când:

$$\|h_{\ell+1} - h_{\ell}\| \leq \varepsilon_{\text{piter}}$$

- De notat: $\varepsilon_{\text{piter}}$ poate fi 0!

Checklist

	ec. Bellman	iter. pe valoare	iter. h
determinist	V ☒ / Q ☒	V ☒ / Q ☒	Q ☒
stochastic	V ☐ / Q ☐	V ☐ / Q ☐	Q ☐

Comparație între algoritmi DP

Număr de iterații

- iterația valoare $>$ iterația legea de control

Complexitate

- iterația valoare $>$ evaluarea legii de control
- iterația valoare ??? iterația legea de control

Exerciții pentru cazul determinist

- 1 Prezențați algoritmul de evaluare a legii de control cu funcții V , și apoi algoritmul de iterație pe legea de control bazat pe funcții V
- 2 Aplicați algoritmul de iterație pe legea de control de la punctul 1 (pe hârtie) la problema robotului menajer
- 3 Demonstrați proprietatea de contracție:

$$\|Q_{\ell+1} - Q^*\|_{\infty} \leq \gamma \|Q_{\ell} - Q^*\|_{\infty}$$

- 4 Scrieți proprietățile de contracție dorite pentru:
 - V^* și iterația V
 - Q^h și evaluarea legii de control cu funcții Q
 - V^h și evaluarea legii de control cu funcții V
 și demonstrați aceste proprietăți

- 1 Soluția optimală – cazul determinist
- 2 Programarea dinamică – cazul determinist
- 3 Analiza algoritmilor de programare dinamică
- 4 Relația cu disciplina de Control Optimal**
- 5 Soluția optimală – cazul stochastic
- 6 Programarea dinamică – cazul stochastic

Problema

Problema la Control Optimal:

- Sistem $x_{k+1} = f(x_k, u_k)$, cost curent $L(x_k, u_k)$,
cost final $h(x_N)$
- Minimizează costul total: $J = \sum_{k=0}^{N-1} L(x_k, u_k) + h(x_N)$

Problema în acest curs:

- Sistem $x_{k+1} = f(x_k, u_k)$, recompensă $r_{k+1} = \rho(x_k, u_k)$
- Maximizează returnul: $R = \sum_{k=0}^{\infty} \gamma^k \rho(x_k, u_k)$

Diferențe: notație, inclusiv max vs. min;
orizont finit vs. infinit (eliminarea cost final, introducerea discount)

Algoritmul

DP la Control Optimal

$$J_N^*(x_N) \leftarrow h(x_N) \quad \forall x_N$$

for $k = N - 1, N - 2, \dots, 0$ **do**

$$J_k^*(x_k) \leftarrow \min_{u_k} [L(x_k, u_k) + J_{k+1}^*(f(x_k, u_k))], \quad \forall x_k$$

end for

Iterația V în acest curs

$$V_0(x) \leftarrow 0 \quad \forall x$$

repeat la fiecare iterație ℓ

$$V_{\ell+1}(x) = \max_u [\rho(x, u) + \gamma V_\ell(f(x, u))], \quad \forall x$$

until convergență la V^*

- vedere “înapoi în timp” vs. “înainte în iterații”
- soluția de orizont infinit nu depinde de timp

- 1 Soluția optimală – cazul determinist
- 2 Programarea dinamică – cazul determinist
- 3 Analiza algoritmilor de programare dinamică
- 4 Relația cu disciplina de Control Optimal
- 5 Soluția optimală – cazul stochastic**
- 6 Programarea dinamică – cazul stochastic

Reamintim: MDP, cazul stochastic

Se schimbă:

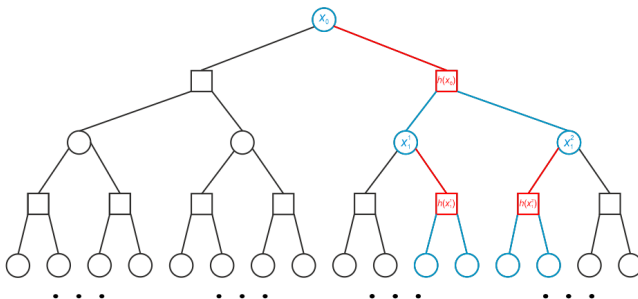
- Funcția de tranziție $\tilde{f}(x, u, x')$, $\tilde{f} : X \times U \times X \rightarrow [0, 1]$
- Funcția de recompensă $\tilde{\rho}(x, u, x')$, $\tilde{\rho} : X \times U \times X \rightarrow \mathbb{R}$

Recapitulare obiectiv

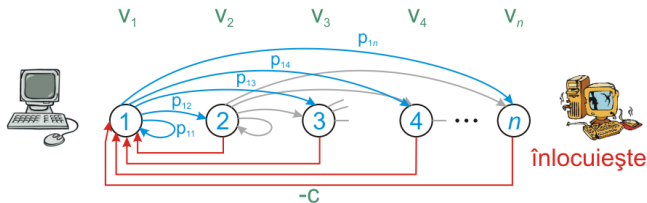
Obiectiv: Găsește h care maximizează **returnul așteptat**:

$$R^h(x_0) = E_{x_1, x_2, \dots} \left\{ \sum_{k=0}^{\infty} \gamma^k \tilde{p}(x_k, h(x_k), x_{k+1}) \right\} \quad (= V^h(x_0))$$

din orice x_0

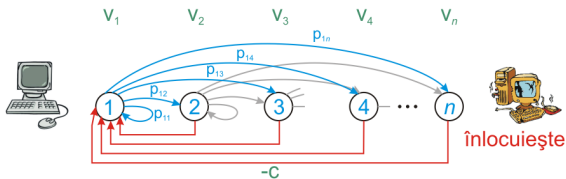
Exemplu: Înlocuirea unei mașini

- Profit: $v_1 = 1, v_2 = 0.9, \dots, v_5 = 0.5$
- Costul unei mașini noi: $c = 1$
- Probabilități de creștere a uzurii:

$$[p_{ij}] = \begin{bmatrix} 0.6 & 0.3 & 0.1 & 0 & 0 \\ 0 & 0.6 & 0.3 & 0.1 & 0 \\ 0 & 0 & 0.6 & 0.3 & 0.1 \\ 0 & 0 & 0 & 0.7 & 0.3 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 1.0 \end{bmatrix}$$

Înlocuirea unei mașini: MDP

- Funcția de tranziție:

$$\tilde{f}(i, u, j) = \begin{cases} p_{ij} & \text{dacă } u = A \text{ și } i \leq j \\ 1 & \text{dacă } u = I \text{ și } j = 1 \\ 0 & \text{în orice altă situație} \end{cases}$$

- Funcția de recompensă:

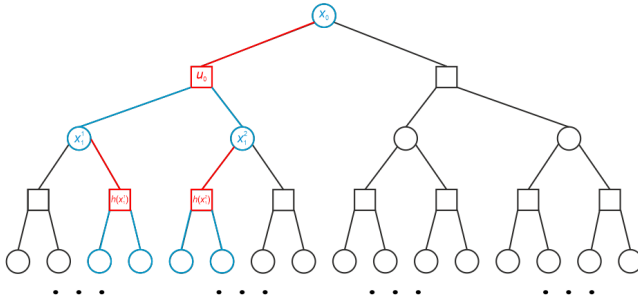
$$\tilde{p}(i, u, j) = \begin{cases} v_i & \text{dacă } u = A \\ -c + v_1 & \text{dacă } u = I \end{cases}$$

Funcția Q în cazul stochastic

Funcția Q a unei legi de control h :

$$Q^h(x_0, u_0) = E_{x_1} \left\{ \tilde{p}(x_0, u_0, x_1) + \gamma R^h(x_1) \right\}$$

Generalizare a cazului determinist: returnul **așteptat** obținut efectuând u_0 în x_0 și apoi urmărind h

Soluția optimă în cazul stochastic

Majoritatea formulelor rămân neschimbate din cazul determinist:

- Funcțiile V și Q optimale:

$$V^*(x) := \max_{h \in H} V^h(x), \forall x \in X$$

$$Q^*(x, u) := \max_{h \in H} Q^h(x, u), \forall x \in X, u \in U$$

- Legea de control greedy în Q^*

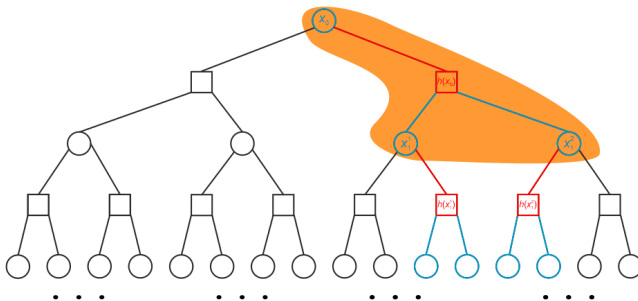
$$h^*(x) \in \arg \max_u Q^*(x, u)$$

În schimb, pentru a găsi legea de control greedy în V^* , tranzițiile stohastice trebuie luate în considerare:

$$\begin{aligned} h^*(x) &\in \arg \max_u E_{x'} \{ \tilde{\rho}(x, u, x') + \gamma V^*(x') \} \\ &= \arg \max_u \sum_{x'} \tilde{f}(x, u, x') [\tilde{\rho}(x, u, x') + \gamma V^*(x')] \end{aligned}$$

Ecuția Bellman pentru V^h

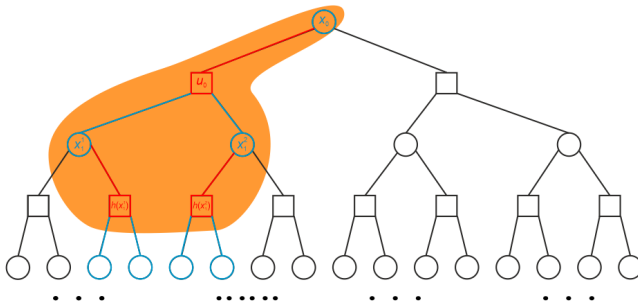
$$\begin{aligned}
 V^h(x) &= E_{x'} \left\{ \tilde{\rho}(x, h(x), x') + \gamma V^h(x') \right\} \\
 &= \sum_{x'} \tilde{f}(x, h(x), x') \left[\tilde{\rho}(x, h(x), x') + \gamma V^h(x') \right]
 \end{aligned}$$

Ecuția Bellman pentru Q^h

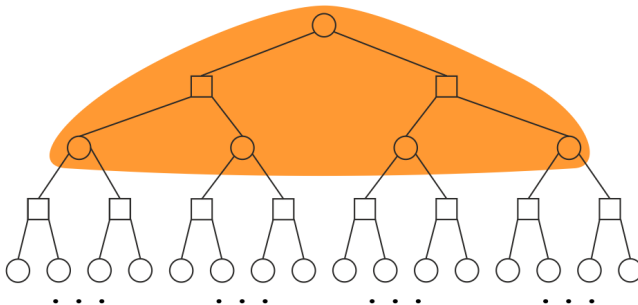
$$Q^h(x, u) = E_{x'} \left\{ \tilde{\rho}(x, u, x') + \gamma Q^h(x', h(x')) \right\}$$

$$= \sum_{x'} \tilde{f}(x, u, x') \left[\tilde{\rho}(x, u, x') + \gamma Q^h(x', h(x')) \right]$$

Ecuția de optimalitate Bellman pentru V^*

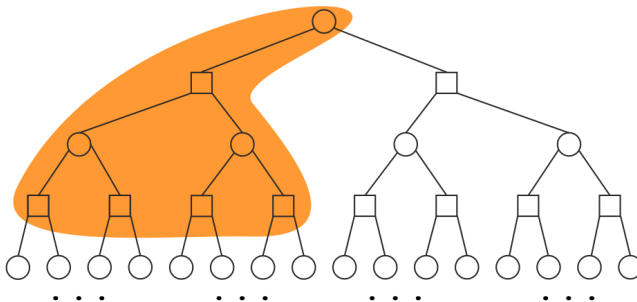
$$\begin{aligned}
 V^*(x) &= \max_u E_{x'} \{ \tilde{\rho}(x, u, x') + \gamma V^*(x') \} \\
 &= \max_u \sum_{x'} \tilde{f}(x, u, x') [\tilde{\rho}(x, u, x') + \gamma V^*(x')]
 \end{aligned}$$

Ecuția de optimalitate Bellman pentru Q^*

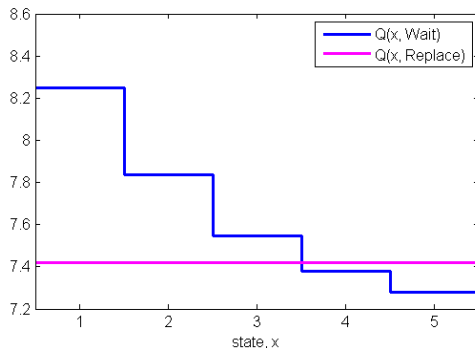
$$Q^*(x, u) = E_{x'} \left\{ \tilde{\rho}(x, u, x') + \gamma \max_{u'} Q^*(x', u') \right\}$$

$$= \sum_{x'} \tilde{f}(x, u, x') \left[\tilde{\rho}(x, u, x') + \gamma \max_{u'} Q^*(x', u') \right]$$

Înlocuirea unei mașini: Soluția optimă

Factor de discount $\gamma = 0.9$

Checklist

	ec. Bellman	iter. pe valoare	iter. h
determinist	V ☒ / Q ☒	V ☒ / Q ☒	Q ☒
stochastic	V ☒ / Q ☒	V ☐ / Q ☐	Q ☐

- 1 Soluția optimală – cazul determinist
- 2 Programarea dinamică – cazul determinist
- 3 Analiza algoritmilor de programare dinamică
- 4 Relația cu disciplina de Control Optimal
- 5 Soluția optimală – cazul stochastic
- 6 Programarea dinamică – cazul stochastic
 - Iterația pe valoare
 - Iterația pe legea de control
 - Analiză

Iterația V în cazul stochastic

- Reamintim ecuația de optimalitate Bellman pentru V^* :

$$V^*(x) = \max_u \sum_{x'} \tilde{f}(x, u, x') [\tilde{\rho}(x, u, x') + \gamma V^*(x')]$$

- Ca și în cazul determinist, o transformăm într-o actualizare iterativă:

Iterația V în cazul stochastic

inițializează V_0 arbitrar

repeat la fiecare iterație ℓ

for all x **do**

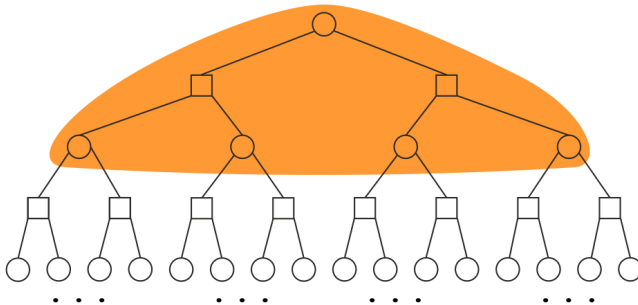
$$V_{\ell+1}(x) = \max_u \sum_{x'} \tilde{f}(x, u, x') [\tilde{\rho}(x, u, x') + \gamma V_{\ell}(x')]$$

end for

until convergență la V^*

$$h^*(x) = \arg \max_u \sum_{x'} \tilde{f}(x, u, x') [\tilde{\rho}(x, u, x') + \gamma V^*(x')]$$

Iterația V în cazul stochastic: ilustrație

Iterația Q în cazul stochastic

- Ecuția de optimalitate Bellman în cazul stochastic:

$$Q^*(x, u) = \sum_{x'} \tilde{f}(x, u, x') \left[\tilde{p}(x, u, x') + \gamma \max_{u'} Q^*(x', u') \right]$$

- Procedură iterativă:

Iterația Q în cazul stochastic

repeat la fiecare iterație ℓ

for all x, u **do**

$$Q_{\ell+1}(x, u) \leftarrow \sum_{x'} \tilde{f}(x, u, x') [\tilde{p}(x, u, x') + \gamma \max_{u'} Q_{\ell}(x', u')]$$

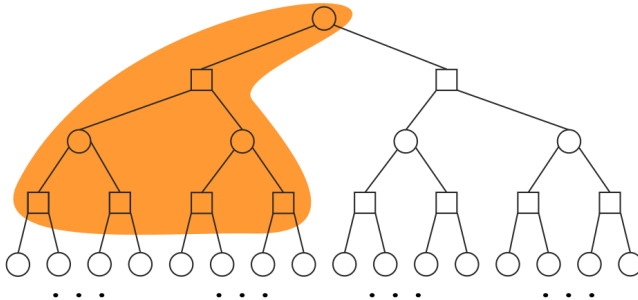
end for

until convergență la Q^*

$$h^*(x) = \arg \max_u Q^*(x, u)$$

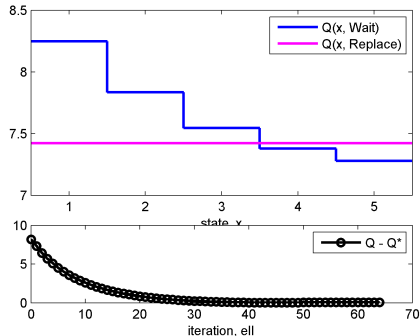
Iterația Q în cazul stochastic: ilustrație

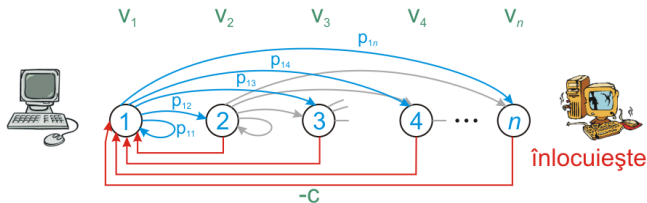
Înlocuirea unei mașini: iterația Q, demo

Factor de discount: $\gamma = 0.9$

Q-iteration, ell=64

Exemplu: Înlocuirea unei mașini

- Profit: $v_1 = 1, v_2 = 0.9, \dots, v_5 = 0.5$
- Costul unei mașini noi: $c = 1$
- Probabilități de creștere a uzurii:

$$[p_{ij}] = \begin{bmatrix} 0.6 & 0.3 & 0.1 & 0 & 0 \\ 0 & 0.6 & 0.3 & 0.1 & 0 \\ 0 & 0 & 0.6 & 0.3 & 0.1 \\ 0 & 0 & 0 & 0.7 & 0.3 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 1.0 \end{bmatrix}$$

Înlocuirea unei mașini: iterația Q

$$Q_{\ell+1}(x, u) \leftarrow \sum_{x'} \tilde{f}(x, u, x') [\tilde{\rho}(x, u, x') + \gamma \max_{u'} Q_{\ell}(x', u')]$$

	x = 1	x = 2	x = 3	x = 4	x = 5
Q ₀	0 ; 0	0 ; 0	0 ; 0	0 ; 0	0 ; 0
Q ₁	1 ; 0	0.9 ; 0	0.8 ; 0	0.7 ; 0	0.6 ; 0
Q ₂	1.86 ; 0.9	1.67 ; 0.9	1.48 ; 0.9	1.3 ; 0.9	1.14 ; 0.9
Q ₃	2.58 ; 1.67	2.31 ; 1.67	2.05 ; 1.67	1.83 ; 1.67	1.63 ; 1.67
Q ₄	3.2 ; 2.33	2.87 ; 2.33	2.55 ; 2.33	2.3 ; 2.33	2.1 ; 2.33
...	...	...	...	...	...
Q ₆₄	8.25 ; 7.42	7.84 ; 7.42	7.55 ; 7.42	7.38 ; 7.42	7.28 ; 7.42
Q ₆₅	8.25 ; 7.42	7.84 ; 7.42	7.55 ; 7.42	7.38 ; 7.42	7.28 ; 7.42
h*	W	W	W	R	R

$$h^*(x) = \arg \max_u Q^*(x, u)$$

Checklist

	ec. Bellman	iter. pe valoare	iter. h
determinist	V ☒ / Q ☒	V ☒ / Q ☒	Q ☒
stochastic	V ☒ / Q ☒	V ☒ / Q ☒	Q ☐

Iterația pe legea de control, cazul stochastic

Șablonul de algoritm generic rămâne neschimbat

Iterația pe legea de control

inițializează legea de control h_0

repeat la fiecare iterație ℓ

1: evaluarea legii de control: găsește V^{h_ℓ} sau Q^{h_ℓ}

2: îmbunătățirea legii de control:

găsește $h_{\ell+1}(x)$ greedy în V^{h_ℓ} sau Q^{h_ℓ}

until convergență la h^*

Evaluarea legii de control, cazul stochastic

- Ecuația Bellman pentru Q^h în cazul stochastic:

$$Q^h(x, u) = \sum_{x'} \tilde{f}(x, u, x') \left[\tilde{p}(x, u, x') + \gamma Q^h(x', h(x')) \right]$$

- Procedură iterativă:

Evaluarea legii de control, cazul stochastic

repeat la fiecare iterație τ

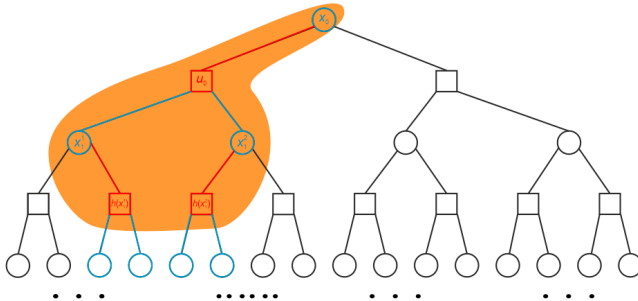
for all x, u **do**

$$Q_{\tau+1}(x, u) \leftarrow \sum_{x'} \tilde{f}(x, u, x') \left[\tilde{p}(x, u, x') + \gamma Q_{\tau}(x', h(x')) \right]$$

end for

until convergență la Q^h

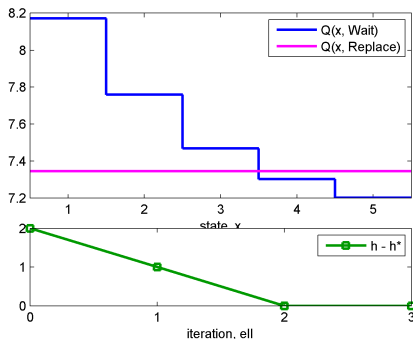
Ilustrație

Înlocuirea unei mașini: iterația h , demo

Factor de discount: $\gamma = 0.9$, $\varepsilon_{\text{peval}} = 0.01$

Policy iteration, ell=3

Înlocuirea unei mașini: iterația h

$$Q_{\tau+1}(x, u) \leftarrow \sum_{x'} \tilde{f}(x, u, x') [\tilde{p}(x, u, x') + \gamma Q_{\tau}(x', h(x'))]$$

$$h_{\ell+1}(x) \leftarrow \arg \max_u Q^{h_{\ell}}(x, u)$$

	$x = 1$	$x = 2$	$x = 3$	$x = 4$	$x = 5$
h_0	W	W	W	W	W
Q_0	0 ; 0	0 ; 0	0 ; 0	0 ; 0	0 ; 0
Q_1	1 ; 0	0.9 ; 0	0.8 ; 0	0.7 ; 0	0.6 ; 0
Q_2	1.86 ; 0.9	1.67 ; 0.9	1.48 ; 0.9	1.3 ; 0.9	1.14 ; 0.9
Q_3	2.58 ; 1.67	2.31 ; 1.67	2.05 ; 1.67	1.83 ; 1.67	1.63 ; 1.67
...	...	...	...	...	...
Q_{39}	7.51 ; 6.75	6.95 ; 6.75	6.49 ; 6.75	6.17 ; 6.75	5.9 ; 6.75
Q_{40}	7.52 ; 6.75	6.96 ; 6.75	6.5 ; 6.75	6.18 ; 6.75	5.91 ; 6.75
h_1	W	W	R	R	R

...algoritmul continuă...

Înlocuirea unei mașini: iterația h (cont.)

	$x = 1$	$x = 2$	$x = 3$	$x = 4$	$x = 5$
h_1	W	W	R	R	R
Q_0	0 ; 0	0 ; 0	0 ; 0	0 ; 0	0 ; 0
...	...	...	...	...	...
Q_{43}	8.01 ; 7.2	7.57 ; 7.2	7.27 ; 7.2	7.17 ; 7.2	7.07 ; 7.2
h_2	W	W	W	R	R
Q_0	0 ; 0	0 ; 0	0 ; 0	0 ; 0	0 ; 0
...	...	...	...	...	...
Q_{43}	8.17 ; 7.35	7.76 ; 7.35	7.47 ; 7.35	7.3 ; 7.35	7.2 ; 7.35
h_3	W	W	W	R	R

Checklist

	ec. Bellman	iter. pe valoare	iter. h
determinist	V ☒ / Q ☒	V ☒ / Q ☒	Q ☒
stochastic	V ☒ / Q ☒	V ☒ / Q ☒	Q ☒

Analiză

Toate rezultatele din cazul determinist rămân adevărate în cazul stochastic, de exemplu:

- Iterația Q converge monoton la Q^* , cu rata γ
 - Iterația pe legea de control converge la h^* într-un număr finit de iterații
(și evaluarea legii de control converge la Q^h cu rata γ)
 - Număr de iterații valoare $>$ iterații legea de control
 - Dar 1 iterație valoare $>$ 1 iterație evaluarea legii de control
- ⇒ Iterația valoare **???** iterația legea de control

Exerciții în cazul stohastic

- 1 Scrieți V^* ca o funcție de Q^* , și V^h ca o funcție de Q^h
- 2 Scrieți algoritmul de evaluare a legii de control folosind funcții V , și apoi algoritmul de iterație pe legea de control folosind funcții V
- 3 Scrieți proprietățile de contracție dorite pentru:
 - V^* și iterația V
 - Q^* și iterația Q
 - Q^h și evaluarea legii de control cu funcții Q
 - V^h și evaluarea legii de control cu funcții V
 și demonstrați aceste proprietăți

Indiciu: Asigurați-vă că ați rezolvat exercițiile corespunzătoare pentru cazul determinist înainte de a încerca exercițiile 2-3 de mai sus.

Terminologie engleză

programare dinamică	= <u>dynamic programming, DP</u>
funcția Q, funcția V	= <u>Q-function, V-function</u>
ecuația Bellman	= <u>Bellman equation</u>
iterația pe valoare	= <u>value iteration</u>
iterația Q	= <u>Q-iteration</u>
iterația pe legea de control	= <u>policy iteration</u>
evaluarea legii de control	= <u>policy evaluation</u>
îmbunătățirea legii de control	= <u>policy improvement</u>

